

Atskaite par
Labklājības ministrijas POLITIKAS PRIORITĀTĀS 2010.-2014.gadam*
stenošanu 2010. un 2011.gadā**

Prioritāte: DARBA TIRGUS STABILIZĀCIJA UN KRĀSĒNU MĀKŠMĀJĀS PĀRVEIDĪBAS, IZMANTOJOT ELASTDROŠĀS PASĀRVEIDĪBAS

Informācija par paveikto 2010.gadā

29.06. un 28.12. pieņemti **grozījumi MK 10.03.2008. noteikumos Nr.166 "Noteikumi par aktīvo nodarbinātības pasākumu un preventīvo bezdarbības samazināšanas pasākumu organizēšanu un finansēšanu kārtību un pasākumu īstenošanas izvēles principiem"** (noteikumi Nr. 603, spēkā no 10.07.2010.; noteikumi Nr.1223, spēkā no 12.01.2011.) pilnveidojot pasākumu nosacījumus:

1) nodrošināt jauniešu-bezdarbnieku dalību jaunos konkurētspējīgos pasākumos un ir pilnveidoti jau esošie pasākumi, tādējādi veicinot jauniešu-bezdarbnieku pastāvīgu integrāciju Latvijas darba tirgū (pilnveidotie un no jauna izstrādātie pasākumi jauniešiem-bezdarbniekiem: „Darba vieta jauniešiem”, „Darbācas jauniešiem”, „Atbalsts jauniešu brīvprātīgajam darbam”);

2) atbilstoši Konceptijai par mikrouzņēmumu atbalsta pasākumiem (apstiprināta ar MK 30.10.2009. r.k. Nr.748) nodrošināt iespēja bezdarbniekiem, kas iesaistīti pasākumos komercdarbības vai pašnodarbinātības uzskaitē, Nodarbinātības valsts aģentūrā (turpmāk – NVA) iesniegt ar pašu, nevis tikai sadarbībā ar NVA, izstrādātus biznesa plānus, tādējādi sniedzot iespēju minētajiem pasākumiem iesaistīties plašākam bezdarbnieku lokam un veicinot mikrouzņēmumu attīstību valstī;

3) ir izpildīts 2010.gada 20.jūlija Sapašanos memoranda starp Eiropas Savienību un Latvijas Republiku trešā papildinājuma D sadaļā „Strukturālajiem jautājumiem un reformām” ietvertais attiecībā uz efektīvas aktīvas darba tirgus politikas īstenošanu, ieviešot apmēcību kuponu sistēmu bezdarbnieku apmēcības, sākot jau ar 2011.gada 1.ceturksni.

Mērītājiem īstenojami ar LM 12.04.2010. r.kojumu Nr.40 apstiprinātā „Stratēģija pārejai no steroīda krāšņu sekas mazināšanai aktīvas darba tirgus politikas pasākumiem uz tradicionālajiem aktīvas darba tirgus politikas pasākumiem”.

Saskaņā ar 2009.gadā LM izstrādāto koncepciju par iespējamo stiprināt NVA kapacitāti, ESF projekta "Bezdarbnieku un darba meklētāju apmēcība – 3.kārta" ietvaros 2010.gadā **darba praksē NVA** bija iesaistīti 82 **jaunieši - bezdarbnieki**, kas līdzdarboja ar darba tirgus pieprasījuma un piedāvājuma salīdzināšanu, t.sk., sniedza konsultācijas Darba informācijas kabinetā (sniedza palīdzību informācijas iegūšanā par vakantajām darba vietām un bezdarbnieku prasmju un iemaņu salīdzināšanu ar darba devēju prasībām), iepazīstināja klientus ar CV/vakanu portālu esošo datu bāzi un citām interneta vietnēs pieejamajām vakantu datu bāzēm, konsultēja par brīvajām darba vietām Latvijas un ārvalstu darba tirgū, izplatīja informāciju par NVA piedāvātajiem pasākumiem un nosacījumiem dalībniekiem pasākumos.

21./22.09. Rīgā notika pieredzes apmaiņa ar pārstājiem no Austrijas Federatīvās Republikas Darba, sociālo un patērētāju aizsardzības lietu ministrijas. Nākamdivpusējā vizīte plānota 28./29.04.2011., lai spriestu par to, „Darba tirgus pieprasījuma un piedāvājuma salīdzināšanas pakalpojumu attīstīšana”.

Aprīlī noslēgti līgumi ar NVA par projektu "**Mērījumu pasākumu nodarbinātības personām**", 2010.gadā pasākumos paredzot iesaistīt līdz 2000 personām.

2010.gadā apmēcības rezultātos iesaistījās 5155 nodarbinātie, 2011.gadā plānots iesaistīt aptuveni 4600 nodarbinātos, bet projektā kopumā (līdz 2013.gadam) plānots iesaistīt 20 200 personas.

Līdz 30.09.2011. plānots iesniegt MK **Informatīvo ziņojumu par priekšlikumiem elastdrošības principu stiprināšanai darba tiesiskajās attiecībās tautsaimniecības konkurētspējīgas paaugstināšanai, labvēlīgas investīciju vides attīstīšanai un turpmākai nodarbinātības veicināšanai**. Pasākums iekļauts ar Valsts darba likuma grozījumu projekta .

Vienlaikus atzīmējams, ka 25.03. stājās spēkā **grozījumi Darba likumā** (04.03.2010. likums „Grozījumi Darba likumā”), ar kuriem veikti pasākumi darba tiesisko attiecību elastības uzlabošanai, izņemot - nav atcelta prasība darba devēja ziņot NVA par katru darbinieku skaita samazināšanu gadā. LM atkārtoti virzīs šādu priekšlikumu nākamajos grozījumos Darba likumā, kas 29.12.2010. iesniegti Valsts kancelejā .

Lai precizētu tiesisko regulējumu attiecībā uz darbaspēka nodrošināšanu pakalpojumu sniegšanai, paredzot darbaspēka nodrošināšanu pakalpojumu sniedzēju darbinieku tiesisko aizsardzību un nosakot tiesības un pienākumus darbaspēka nodrošināšanu pakalpojumu sniedzējam, tādā veidā darbiniekiem un darbaspēka nodrošināšanu pakalpojumu saņēmējam (pagaidu darba aģentūru regulējums) Valsts kancelejā 29.12.2010. iesniegti **grozījumi Darba likumā** un 11.01.2011. - **Grozījumi Latvijas Administratīvo pārkārtojumus kodeksā** .

stenots „**Pasākumu plāns neregulēto nodarbinātības mazināšanai 2010.-2013.gadam**” (LM kompetences ietvaros):

1) 04.03. stājās spēkā grozījumi Darba likumā, kas paredz:

a) darba devēja pienākumu darba līgumu slēgt rakstveidā pirms darba uzsākšanas;

- b) prezumpciju, ka darbinieks nodarbināts ir samērus un viņam ir nolgtas normālas darba laiks un minimāla mēneša darba alga gadījumā, ja darba devējs nenodrošina darba līguma nosauktu rakstveidā un darba devējs vai darbinieks nevar pierādīt citu darba tiesisko attiecību pastāvīgas ilgtuma, nolgtu darba laiku un darba samaksu.
- 01.01.2011. stāj spēkā grozījumi likumā „Par valsts sociālo apdrošināšanu”, kas nosaka, ka, ja nav iespējams noteikt periodu, kur darba devējs ir nodarbinājis personu, nenoslēdzot darba līgumu, gaudnieks būs vai pērvadātājam līgumu, nodokļu administrācija no darba devēja piedzen sociālo apdrošināšanas iemaksas par 3 mēnešu periodu;
- 2) 30.01. stāj spēkā grozījumi likumā „Par valsts pensiju un valsts pabalstu izmaksu laika periodā no 2009.gada līdz 2012.gadam”, svētrojot 8.pantā, kas noteica, ka darba devējs katru darba mēnesi reģistrē Valsts iedzīvotāju dienestā triju darba dienu laikā pēc tam, kad persona ir ieguvusi vai mainījusi darba līguma statusu. Vienlaikus 07.09.2010. pieņemti MK noteikumi Nr.827 „Noteikumi par valsts sociālo apdrošināšanas obligāto iemaksu veicēju reģistrāciju un ziņojumiem par valsts sociālo apdrošināšanas obligātajiem iemaksām un iedzīvotāju ienākuma nodokli”, kuri paredz, ka darba devējs katru darba mēnesi reģistrē Valsts iedzīvotāju dienestā ne vēlāk kā vienu dienu pirms persona uzsāk darbu;
- 3) 01.01.2011. stāj spēkā grozījumi Latvijas Administratīvo pārraudzības kodeksā, kas paredz noteikt sodu par:
- informatīvās deklarācijas par darba līgumiem, kura tiek iesniegta par personu, kuras uzsāk darbu, neiesniegšanu nodokļu normatīvajos aktos noteiktajiem termiņos, uzlikt naudas sodu fiziskajam un juridiskajam personam 100 Ls apmērā par katru informatīvajā deklarācijā neiekļauto personu;
 - informatīvās deklarācijas, izņemot deklarāciju par skaidrā naudā veiktajiem darījumiem, informatīvo deklarāciju par uzkrājumiem un informatīvo deklarāciju par darba līgumiem, kura tiek iesniegta par personu, kas uzsāk darbu, neiesniegšanu nodokļu normatīvajos aktos noteiktajiem termiņos, uzlikt naudas sodu fiziskajam un juridiskajam personam 10 Ls apmērā;
- 4) 04.08. LM organizācija sāks kļūst par nozaru, kur šīs ir augsts nereģistrēti nodarbinātības risks, darba devēju organizācija un arodbiedrība par iespējamiem risinājumiem darbinieku identificēšanai darba vietā, kur pārkāpta vienošanās ieviest darbinieku apliecības. Grozījumus plānots iesniegt kā priekšlikumu Saeimā pirms otrās kārtas jūma pieņemšanas likumprojekta "Grozījumi Darba likumā", kurš Valsts kanceleijai izskatīšanai MK iesniegts 31.01.2011.;
- 5) 04.08. LM organizācija sāks kļūst par iesaistītajām institūcijām par iespējamo noteikt prasību atbilstošajos normatīvajos aktos, liedzot darba devējiem no valsts saņemt labumus (strukturālo fondu, dotācijas u.c.) gadījumā, ja valsts kontroles institūcijas konstatē, ka darba devējs darbiniekus nodarbina nereģistrēti, kur pārkāpta vienošanās integrēt attiecīgā pasākumā „Pasākumu plānu ekonomikas apkarotāšanai un godīgās konkurences nodrošināšanai 2010.-2013.gadam”.

Turpinājis darbs pie **ES direktīvu normu pārņemšanas** Latvijas normatīvajos aktos:

Ar 04.03. **grozījumiem Darba likumā**, kas stāj spēkā 25.03.2010., pārņemtas tiesību normas, kas izriet no Direktīvas 2009/52/EK, ar ko nosaka minimālos standartus sankcijām un pasākumiem pret darba devējiem, kas nodarbina trešo valstu valstspiederīgos, kuri dalībvalstīs uzturas nelikumīgi. 11.01.2011. Valsts kanceleijai iesniegti grozījumi ar Krimināllikumu, Biedrību un nodibinājumu likumu un Latvijas Administratīvo pārraudzības kodeksu.

Direktīva 2008/104/EK par pagaidu darba aģentūru joprojām nacionālajos tiesību aktos līdz 2011.gada 5.decembrim. 29.12.2010. Valsts kanceleijai iesniegti attiecīgi grozījumi Darba likumā un 11.01.2011. – grozījumi Latvijas Administratīvo pārraudzības kodeksā.

Direktīva 2010/18/ES, ar ko steno pārskatīta BUSINESSSEUROPE, UEAPME, CEEP un ETUC pamatnolīgumu par vecāku atvaļinājumu un atceļ Direktīvu 96/34/EK, joprojām nacionālajos tiesību aktos līdz 2012.gada 8.martam. Norit darbs pie direktīvas normu izpildes.

Direktīva 2009/161/ES, ar ko, stenojot Padomes Direktīvu 98/24/EK, izveido darbavietā pieejamo indikatīvo iedarbības robežvērtību trešo sarakstu un groza Komisijas Direktīvu 2000/39/EK, joprojām nacionālajos tiesību aktos līdz 2011.gada 18.decembrim. Norit darbs pie iespējamo grozījumu redakciju izstrādes.

23.11. Valsts kanceleijai iesniegts jaunais **"Konceptijas par minimālo mēneša darba algas noteikšanu turpmākajiem gadiem" projekts**. Konceptiju paredzēt izskatīt NTSP 03.02.2011. sēdē.

Top **„Darba aizsardzības jomas attīstības plāns 2011.-2013.gadam”** – izsludināts 02.12. VSS. Turpinās saskaņošana.

Informācija par paveikto 2011.gadā

Līdzdalība **Latvijas nacionālās reformu programmas „ES 2020” stratēģijas stenošanai** izstrādājot, plānojot pasākumus un rīcības virzienus situācijas darba tirgū uzlabošanai, lai mazinātu strukturālo bezdarba riska iestāšanos un nodrošinātu labāku darba prasmju un kvalifikāciju atbilstību darba tirgus prasībām, kā arī sasniegtu 2020.gadam noteikto nodarbinātības mērķi 75% apmērā (Programma apstiprināta Ministru kabineta (turpmāk – MK) 2011.gada 26.aprīlī).

Informatīvais ziņojums „Par aktīvās darba tirgus politikas pasākumu īstenošanu, pilnveidošanu un pārraudzību” izskatīts MK 22.02.2011. sēdē (prot. Nr.11 49.§). Ziņojums satur

pas kumu efektivit tes anal zi, apraksta strat iju p rejai no stermi a kr zes sekas mazinošiem uz tradicion liem pas kumiem, iez m apm c bu jomas un priorit ros virzienus 2011.gad , k ar par da k pl nots pilnveidot uzraudz bu, lai mazin tu neleg lo nodarbin t bu bezdarbnieka statusu ieguvušo personu vid .

Informat vais zi ojums „Par algoto pagaidu sabiedrisko darbu ats kšanu 2012.gad ” izskat ts MK 19.07.2011. s d (prot. Nr.44 17.§). Zi ojum sagatavots konceptu ls risin jums algotiem pagaidu sabiedriskajiem darbiem (turpm k - APSD) un to uzs kšanai 2012.gada 1.janv r . APSD atš iras no iepriekš stenot s praktiz šan s pašvald b s. Pirmk rt, šaj pas kum pašvald bas var noteikt t s nelabv l g kaj situ cij esoš s bezdarbnieku grupas (piem ram, vientu i vec ki, cilv ki ar invalidit ti, jaunieši u.c.), kuras konkr taj teritorij pas kumos b tu j iesaista priorit ri. Otrk rt, par pas kum iesaist to bezdarbnieku tiks veiktas valsts soci l s apdrošin šanas oblig t s iemaksas pensiju apdrošin šanai. Trešk rt, pas kumu dal bnieks b s ties gs piepras t divas br vas dienas m nes , lai piedal tos darba p rrun s un citos nodarbin t bas atbalsta pas kumos.

L dzdal ba Ekonomikas ministrijas (turpm k – EM) **Informat v zi ojuma „Par akt v s darba tirgus politikas pas kumu stenošanu, pilnveidošanu un p rraudz bu”** izstr d (Saeimas Publisko izdevumu un rev zijas komisijai), kur raksturota situ cij a darba tirg , akt v s darba tirgus politikas pas kumu stenošanas gaita, taj skait p reja no stermi a kr zes sekas mazinošiem akt v s darba tirgus politikas pas kumiem uz tradicion lajiem akt v s darba tirgus politikas pas kumiem (izskat ts MK 22.11.2011. s d , prot. Nr.68 22.§).

21.06.2011. groz jumi MK 25.01.2011. noteikumos Nr.75 „Noteikumi par akt vo nodarbin t bas pas kumu un prevent vo bezdarba samazin šanas pas kumu organiz šanas un finans šanas k rt bu un pas kumu stenot ju izv les principiem” (turpm k – noteikumi Nr.75) (st j s sp k 01.07.2011.).

Pas kum *“Darba vieta jaunietim”*:

- at auts piedal ties t diem jauniešiem bezdarbniekiem, kuru bezdarba ilgums ir sasniedzis vismaz etrus bijušo sešu m nešu viet . T d j di nodrošin ta iesp ja liel kam jauniesu bezdarbnieku skaitam pieteikties dal bai pas kum ;
 - darba dev jiem jaunietis j nodarbina devi us m nešus, nevis k iepriekš - l dz sešiem m nešiem;
 - finanses dr kst lietot ar t d m poz cij m k darba vietu piel gošana jauniešiem bezdarbniekiem ar invalidit ti atbilstoši ergoterapeita atzinumam, izdevumu segšana par surdotulku, asistentu, ergoterapeitu un citu speci listu pakalpojumiem pas kum iesaist tajiem jauniešiem bezdarbniekiem ar invalidit ti, izdevumu segšana par t du vesel bas p rbaužu veikšanu pas kumos iesaist tajiem bezdarbniekiem, kuras paredz tas normat vajos aktos par oblig taj m vesel bas p rbaud m.
- emot v r Nodarbin t bas valsts a ent ras (turpm k – NVA) iepriekš jo pieredzi pas kumu stenošan , groz jumi paredz iesp ju finanšu l dzek us izmantot nelaimes gad jumu apdrošin šanai ar pas kum *„Atbalsts jauniesu br vpr t gajam darbam”*.

Turpm k NVA stenoto pas kumu ietvaros *karjeras konsult cijas* paredz tas k fakultat va iesp ja, t.i., bezdarbniekam, darba mekl t jam un bezdarba riskam pak autajai personai pirms iesaistes pas kum ir ties bas sa emt karjeras konsult ciju. Š di groz jumi nodrošina to, ka karjeras konsult cijas tiek sniegtas t m person m, kuras pašas t s uzskat s par nepieciešam m, t d j di sniedzot papildu atbalstu efekt v kai dal bai A ent ras stenotajos pas kumos.

Lai veicin tu efekt v ku bezdarbnieku un darba mekl t ju apm c bu, tiek pied v ta iesp ja iesaist ties par vienu vai diviem m nešiem *gar k s apm c bu programm s* - tiek palielin ts pie aujamais apm c bu stundu skaits treš kvalifik cijas l me a profesion l s t l kizgl t bas programm m, t d j di apm c bas var s veikt programm s, kuru m c bu stundu skaits ir 960, 1120 vai 1280 (960 m c bu stundu apm c ba ilgst sešus m nešus, 1120 – septi us, 1280 – asto us).

Lai nodrošin tu to, ka pas kumos *„Pas kumi komercdarb bas vai pašnodarbin t bas uzs kšanai”* un *„Darba vieta jaunietim”* var tu piedal ties liel ks bezdarbnieku skaits, ir groz ti atlases krit riji, nosakot, ka pas kum var piedal ties jebkurš bezdarbnieks, kas vai nu NVA organiz to pas kumu ietvaros vai rpus tiem ir apguvis profesion l s izgl t bas programmas.

Stipendija bezdarbniekiem par dal bu pas kum *„Apm c ba praktisko darba iema u ieg šanai un uztur šanai, ja darba dev js ir pašvald ba”* samazin ta no 100 uz 80 latiem, lai pak peniski nosl gtu pas kumu 2011.gad .

Lai nodrošin tu to, ka bezdarbnieku un darba mekl t ju neform l s izgl t bas programmu apm c bu ietvaros var stenot transportl dzek u vai traktortehnikas vad t ju apm c bu atbilstoši vid j m tirgus cen m, noteikumi papildin ti ar traktortehnikas vad t ju un transportl dzek u vad t ju apm c bai piem rojamo apm c bu kupona metodi, transportl dzek u vad t ju apm c bai nosakot apm c bu kuponu 350 latu, bet traktortehnikas vad t ju apm c bai – 450 (A, B kategorija) vai 750 (C, E, F, G kategorija) latu v rt b .

Iepriekš m žizgl t bas programmu izmaksu 10% l dzmaks juma viet bezdarba riskam pak autajai personai j maks 30% l dzmaks jums.

13.12.2011. groz jumi MK noteikumos Nr.75 (st j s sp k 01.01.2012.).

Pas kuma *„Algoti pagaidu sabiedriskie darbi”* ats kšana:

- pas kumu steno pašvald bas;
 - iesaista bezdarbniekus, kuri v las ieg t vai uztur t darba iema as, nesa em bezdarbnieka pabalstu un ir re istr ti bezdarbnieka status vismaz sešus m nešus;
 - bezdarbnieku algotajos pagaidu sabiedriskajos darbos 12 m nešu period iesaista ne vair k k etrus m nešus (sec gi vai ar p rtraukumiem).
- atbalsts tiek sniegts bezdarbnieku ikm neša atl dz bai 100 latu apm r , valsts soci l s apdrošin šanas oblig taj m iemaks m pensiju apdrošin šanai, vesel bas p rbaužu veikšanai ne vair k k 20 latu apm r par vienu personu, nelaimes gad jumu apdrošin šanai un ikm neša dot cijai 90 latu apm r vienam darba koordin t jam.

Strat ija p rejai no stermi a kr zes sekas mazinošiem akt v s darba tirgus politikas pas kumiem uz tradicion lajiem akt v s darba tirgus politikas pas kumiem apstiprin ta ar Labkl j bas

ministrijas (turpm k – LM) 05.01.2011. r kojumu Nr.1.

Eiropas Sociālā fonda (turpm k – ESF) **projekts „Nodarbinātības valsts aģentūras kapacitātes pilnveide”**:

➤ Izstrādātas 3 jaunas metodikas, lai, sniedzot bezdarbniekiem karjeras konsultācijas, varētu nodrošināt mērķa īstenošanu pieejamā klientu grupā:

- Metodika riska grupu noteikšanai (t.sk. ieteikumi karjeras konsultantiem, kas palīdz izprast noteiktās riska grupas vajadzības);
- Interesu izpētes metodika (piemērojama augstskolu un koledžu studentiem, pieaugušajiem un strādājošiem pirmspensijas vecuma klientiem);
- Motivācijas izpētes metodika (piemērojama pusaudžiem, jauniešiem un pieaugušajiem ar mērķi noskaidrot individuālo vai grupas darba motivāciju).

➤ Sagatavots Profesiju apraksta kataloga 2.sējums (130 profesiju apraksti ar 500 Prasmju noteikšanas lapām) un nodrošināta abu sējumu (1.un 2.) savietošana elektroniskā veidā.

➤ Norit ja darbs pie jaunas metodes izveidošanas elektroniskai bezdarbnieku klasifikācijai un profilēšanai. Šo metodi ir paredzēts izmantot aģentūras darba ar dažādu klientu mērķa grupām. Bezdarbnieku profilēšanas sistēmu NVA plānots ieviest 2012.gadā.

03.12.2011. stājās spēkā **grozījumi Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likumā** (pieņemti 24.11.2011.), kas veicina ciešāku saistību starp darba tirgus politikas un sociālās palīdzības sistēmas kritērijiem bezdarbnieku atbalstam un iesaistei aktivizācijas pasākumos.

Norit darbs pie iespējamu **grozījumu veikšanas Darba likumā**, t.sk. attiecībā uz elastrošības veicināšanu darba tiesiskajās attiecībās.

Atbilstoši Nacionālās strādājošo sadarbības padomes (turpm k – NTSP) Darba lietu strādājošo sadarbības apakšpadomes (turpm k – DLTSA) 19.01.2012. sēdīnolemtajam (prot. Nr. 17. 1-12/1) Latvijas Darbdevēju konfederācija (turpm k – LDDK) un Latvijas Brīvprātīgo arodbiedrību savienība (turpm k – LBAS) deleģēja savus pārstāvjus darba grupai, kur tiks izstrādātas Darba likuma grozījumu redakcijas, kā arī jau iesniegušas priekšlikumus.

Vienlaikus atzīmējams, ka 25.03.2010. stājās spēkā **grozījumi Darba likumā** (04.03.2010. likums „Grozījumi Darba likumā”), ar kuriem veikti pasākumi darba tiesisko attiecību elastības uzlabošanai, izņemot - nav atcelta prasība darba devjam ziņot NVA par katru darbinieku skaita samazināšanas gadījumu. Prasība darba devjam ziņot NVA par katru darbinieku skaita samazināšanas gadījumu atcelta ar 16.06.2011. likumu „**Grozījumi Darba likumā**”, kas stājās spēkā 20.07.2011.

Tiesiskā regulējuma precizēšanai attiecībā uz darbaspēka nodrošināšanas pakalpojumu sniegšanu, t.sk., paredzot darbaspēka nodrošināšanas pakalpojumu sniedzēja darbinieku tiesisko aizsardzību un nosakot tiesības un pienākumus darbaspēka nodrošināšanas pakalpojumu sniedzējam, tādā darbiniekiem un darbaspēka nodrošināšanas pakalpojumu saņēmējam (pagaidu darba aģentūru regulējums) MK 22.02.2011.sēdīnolemtajam un 16.06.2011. pieņemti Saeimā (izsludināti 06.07.2011.) **grozījumi Darba likumā un Latvijas Administratīvo pārvaldes kodeksā**.

Pasākumu plāna ietvaros tirdzniecības nodarbinātības mazināšanai 2010.-2013.gadam (MK 07.04.2010. r.k. Nr.197) ietvaros:

01.01.2011. stājās spēkā **grozījumi Latvijas Administratīvo pārvaldes kodeksā**, kas paredz noteikt sodu par:

- a) informatīvās deklarācijas par darba ņēmējiem, kura tiek iesniegta par personām, kuras uzskatītu par darbu, neiesniegšanu nodokļu normatīvajos aktos noteiktajiem termiņos, uzlikt naudas sodu fiziskajām un juridiskajām personām Ls 100 apmērā par katru informatīvajā deklarācijā neiekļauto personu;
- b) informatīvās deklarācijas, izņemot deklarāciju par skaidrā naudā veiktajiem darbiem, informatīvo deklarāciju par uzkrājumu ienākumiem un informatīvo deklarāciju par darba ņēmējiem, kura tiek iesniegta par personām, kas uzskatītu par darbu, neiesniegšanu nodokļu normatīvajos aktos noteiktajiem termiņos, uzlikt naudas sodu fiziskajām un juridiskajām personām Ls 10 apmērā.

MK 22.02.2011. sēdīnolemtajam **grozījumi Latvijas Administratīvo pārvaldes kodeksā**, kas paredz precizēt likuma 175.²panta (Kontroles, uzraudzības vai izmeklēšanas funkcijas realizācijā jošo valsts vai pašvaldības institūciju amatpersonu likumgostprasību neizpildīšana) sankciju nosakot, ka par kontroles, uzraudzības vai izmeklēšanas funkcijas realizācijā jošo valsts vai pašvaldības institūciju amatpersonu likumgostprasību savlaicīgu neizpildīšanu – uzlikt naudas sodu fiziskajai personai vai amatpersonai no 25 līdz 150 Ls, bet juridiskajai personai – no 50 līdz 500 Ls. Grozījumi pieņemti Saeimā 16.06.2011.

NTSP DLTSA 04.02.2011. sēdīnolemtajam atbalstīt priekšlikumu **grozījumiem Darba likumā**, paredzot, ka Darba likumā noteiktais regulējums par darba apliecinājuma attiecināmību uz visiem darba devējiem darbiniekiem, izņemot tos, kuri pakārtoti Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma regulējumam un LM sagatavot redakciju grozījumiem Darba likumā un saskaņot to ar sociālajiem partneriem – LBAS un LDDK.

Darba aizsardzības jomas attīstības plāna 2011.-2013.gadam (MK 20.04.2011. r.k. Nr.171) ietvaros:

1) Lai pilnveidotu tiesiskā regulējumu, 2011.gadā notikušas divas darba grupas sanāksmes prasību kompetento institūciju un kompetento speciālistu darba aizsardzības jautājumos izvērtēšanai. Lai saņemtu kompetento institūciju izvērtēšanas procesu un aktualizētu prasības, izstrādāts noteikumu projekts „Grozījumi Ministru kabineta 2008.gada 8.septembra noteikumos Nr.723 „Noteikumi par prasību kompetentām institūcijām un kompetentiem speciālistiem darba aizsardzības jautājumos un kompetences novērtēšanas kārtību” (izsludināts VSS 19.01.2012., iesniegts Valsts

kancelej 24.04.2012.).

2) 27.05.2011. veikti grozījumi NTSP DLTA nolikum, paredzot, ka DLTA turpmāk apstiprinās darba aizsardzības prasības paskaidrojošos dokumentus – prakses standartus, kas atvieglos darba devjiem darba aizsardzības prasību izpratni un piemērošanu. 2011.gadā izstrādāti pirmie pieci prakses standarti dažādu nozaru, ko plānots apstiprināt 2012.gadā.

3) Valsts darba inspekcijas (turpmāk – VDI) kapacitātes un darbības efektivitātes paaugstināšanai tiek īstenots Eiropas Reģionālās attīstības fonda (turpmāk – ERAF) projekts „VDI informatīvās sistēmas pilnveidošana un e-pakalpojumu ieviešana”, kuru rezultātā 2012.gadā tiks ieviesti 16 e-pakalpojumi, kurā gada laikā veikta 6 tematiskās pārbaudes, pastiprināti apmeklējot bāzē stāmo nozaru uzņēmumu kontrolējot aktuālos problēmjautājumus un darba vides riskus – kopā tematiskajās pārbaudēs veikti 932 apsekojumi.

4) Sabiedrības, bet jo īpaši darba devēju un darbinieku zināšanu un informētības līmeņa paaugstināšanai par darba aizsardzības jautājumiem paaugstināšanai tiek veikti dažādi pasākumi LDDK un LBAS īstenotā ESF projektā „Darba attiecību un darba drošības normatīvo aktu praktiska piemērošana nozārā un uzņēmumos” ietvaros (veiktas apmērcības, izstrādāti informatīvie materiāli, veidoti radio un TV raidījumi, u.c.). 07.06.2010. noslēgtā starptautiskā guma starp LM, Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūru un Rīgas Stradiņa Universitātes aģentūru „Darba drošības un vides veselības institūts” ietvaros institūts īsteno preventīvos pasākumus, izmantojot Darba negadījumu speciālā budžeta finansējumu – 2011.gadā izstrādāti jauni 14 informatīvie materiāli, aktualizēti 21 informatīvais materiāls, sagatavoti 23 plakāti par darba aizsardzības jautājumiem, kurā organizācija 6 semināri darba aizsardzības speciālistiem.

„Konceptija par minimālās mēģa darba algas noteikšanu turpmākajiem gadiem” atbalstīta ar MK 16.03.2011. rīkojumu Nr.111.

MK pieņemti noteikumi „Minimālās mēģa darba algas noteikšanas un pārskatīšanas kārtība” (17.05.2011. Nr.390), kuri paredz, ka līdz 01.06. LM sadarbībā ar EM un Finanšu ministriju (turpmāk – FM) izstrādā priekšlikumus minimālās mēģa darba algas apmēram un ieviešanas datumam un iesniedz izskatīšanai NTSP.

Informatīvais ziņojums „Priekšlikumi par minimālās mēģa darba algas apmēru 2012.gadā” tika iesniegts izskatīšanai NTSP 11.08.2011. sēdē, kur NTSP locekļi vienojās, ka minimālās mēģa darba alga 2012.gadā netiek pārskatīta un minimālās mēģa darba algas apmērs ir 200 latu. Informatīvais ziņojums izskatīts MK 13.09.2011. sēdē un pieņemti mums minimālās mēģa darba algas apmēru nemainīt, ar 2012.gadā nosakot to Ls 200 apmērā (prot. Nr.52 15.§).

Prioritāte: VIRZĀBAUZILGTERMI STABILU VALSTS SOCIĀLĀS APDROŠINĀŠANAS SISTĒMU

Informācija par paveikto 2010.gadā

17.11. ar MK rīkojumu Nr.674 apstiprināta „Konceptija par sociālās apdrošināšanas sistēmas stabilitāti ilgtermiņā”.

Koncepcijas īstenošanai jau pieņemti **grozījumi**:

likum „Par valsts pensiju likumu”, likum „Par valsts sociālās apdrošināšanu”, Valsts fondoto pensiju likumu, likum „Par obligāto sociālās apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām”, Likum par budžetu un finanšu vadību (atbalstīti MK 25.11.2010 un Saeimā 20.12.2010.). Ar šiem grozījumiem tiek ieviestas šādas izmaiņas:

- ar 01.01.2011. pāriet uz 1. un 2. līmeņa pensiju kapitāla uzskaiti un uzkrāšanu, vadoties no faktiski veiktajiem iemaksājumiem;
- ar 01.01.2012. pārtraukt piemaksu pie vecuma un invaliditātes pensiju piešķiršanu jaunpiešķirtajām pensijām;
- ar 01.01.2012. atteikties no pensiju mērķatvieglotiem noteikumiem par darbu sevišķi kaitīgās un sevišķi smagas darba apstākļos vai kaitīgās un smagas darba apstākļos (jaunpiešķirtajām);
- 2011.-2013.gadā iesaldēt pensiju un atlīdzību par darbspēju zaudējumu indeksāciju;
- no 2012.gada 1.janvāra viena speciālā budžeta deficīta finansēšanai drīkst veikt bezprocentu aizņēmumu no cita sociālās apdrošināšanas speciālā budžeta brīvvaldības atlikuma.

Informācija par paveikto 2011.gadā

Pieņemti MK 17.05.2011. noteikumi Nr.384 „Kārtība, kādā persona veic valsts sociālās apdrošināšanas iemaksas pensiju apdrošināšanai”, ar kuriem dota iespēja personai pašai brīvprātīgi veikt valsts sociālās apdrošināšanas iemaksas pensiju apdrošināšanai, ja darba devējs par laikposmu no 2011.gada 1.janvāra par šo personu nav veicis likumā „Par valsts sociālās apdrošināšanu” noteiktās obligātās iemaksas, kuras darba devējam bija jāveic.

Ar 15.12.2011. Saeimā pieņemto likumu „Grozījumi likumā „Par maternitātes un slimības apdrošināšanu”” noteikts, ka maternitātes un paternitātes pabalsta apmērs ar spēkā 2012.gada beigās 80% apmērā.

Ar 05.03.2012. MK rīkojumu Nr.114 veikti **grozījumi Konceptijā par sociālās apdrošināšanas sistēmas stabilitāti ilgtermiņā** (apstiprināta ar Ministru kabineta 2010.gada 17.novembra rīkojumu Nr.674). 01.03.2012. VSS izsludināts likumprojekts „Grozījumi likumā „Par valsts pensiju likumu”, kurā tiek noteikta pensijas šāns vecuma un minimālās apdrošināšanas stāzā palielināšana ar 2014.gadu, piemaksas pie vecuma un invaliditātes pensiju izmaksas avota maiņa uz pamatbudžetu no 2014.gada 1.janvāra. Likumprojekts atbalstīts MK un 31.05.2012. pieņemts

Saeim otraj las jum . Trešais las jums pl nots 14.06.2012.

Ar 05.03.2012. MK r kojumu Nr.115 „Groz jumi Ministru kabineta 2010.gada 17.novembra r kojum Nr.674 "Par Konceptiju par soci l s apdrošin šanas sist mas stabilit ti ilgtermi "" noteikts, ka LM sadarb b ar iesaist taj m instit cij m, emot v r demogr fiskos un darba tirgus apst k us, k ar dienestu specifiku, sagatavot priekšlikumus izdienas pensiju sist mas pilnveidošanai, un labkl j bas ministram **1 dz 2013.gada 1.martam** iesniegt noteikt k rt b MK **izdienas pensiju likumprojektu**.

Priorit te: M R T KA SOCI L AIZSARDZ BA

Inform cija par paveikto 2010.gad

Atbilstoši Soci l s droš bas t kla strat ijai valsts l dzfinans pašvald bu oblig ti maks jamos soci l s pal dz bas pabalstus – **pabalstu garant t minim l ien kumu l me a nodrošin šanai un dz vok a pabalstu**.

22.12.2009. Ministru kabinets noraid ja LM iesniegtos priekšlikumus (groz jumus MK 03.11.2009. noteikumos Nr.1251) un pie ma l mumu, ka netiks noteikti papildus krit riju pašvald b m, lai piepras tu un sa emtu valsts budžeta l dzek us dz vok a pabalsta nodrošin šanai. 2010.gad notika regul ra valsts budžeta l dzfinans juma izmaksa p c pamatotiem pašvald bu piepras jumiem 50% apm r no iepriekš j m nes pašvald bas izlietotajiem l dzek iem garant t minim lo ien kumu (GMI) l me a pabalstam un 20% apm r no iepriekš j m nes pašvald bas izlietotajiem l dzek iem dz vok a pabalstam, pašvald b m neuzst dot nek dus papildus krit rijus l dzfinans juma sa emšanai.

Veiktas 11 **p rbaudes pašvald bu soci lajos dienestos**, nov rt jot GMI un dz vok a pabalsta pieš iršanas un apr in šanas atbilst bu normat vajiem aktiem. 2 gad jumos piepras ts aptur t l dzfinans juma pieš iršanu. Iemesls – normat vajiem aktiem neatbilstoša darbinieku kvalifik cija, kuras d pašvald bas soci lais dienests nav ticis re istr ts Soci lo pakalpojumu sniedz ju re istr , un atbilstoši - nav ties gs sniegt pakalpojumus pašvald bas iedz vot jiem.

Notur tas **metodisk s san ksmes** ar visu pašvald bu soci lajiem dienestiem par soci l s pal dz bas jaut jumiem. N koš s san ksmes pl notas 2011.gada febru r un mart .

Reizi m nes sagatavota operat v inform cija par soci l s pal dz bas jaut jumiem, t d j di nodrošinot regul ru pašvald bu uzraudz bu.

Vald bas r c bas pl na projekt iek auts pas kums „**Izlemt par Soci l s droš bas t kla strat ijas darb bas turpin šanu p c 2011.gada**” (Strat ij noteikts t s darb bas periods – l dz 2011.gada beig m).

Strat ija tika speci li rad ta ar nol ku kompleksi rea t uz ekonomisk s kr zes izrais taj m sek m sabiedr b , kas izpaud s strauji palielinoties bezdarbam un tr c guma apm riem (par tr c g m atz to personu (ime u) skaitam). T k pašlaik prognoz tais re istr t bezdarba l menis 2011.gad tom r ir relat vi augsts – gad vid ji 14%, k ar nav paredz ts, ka var tu paši sarukt par tr c g m atz to personu (ime u) skaitu, tad l dz 2011.gada valsts budžeta projekta izskat šanai MK vald bai b tu j izlemj par nepieciešam bu turpin t rk rtas pas kumu kompleksu soci l s droš bas atjaunošanai p c 2008./2009.gada soci lekonomisk s kr zes.

L dz 2011.j nijam pl nots sagatavot priekšlikumus un risku anal zi par valsts l dzfinans jumu oblig tajiem pašvald bu soci l s pal dz bas pabalstiem 2012. un turpm kajos gados.

Pasaules Bankas eksperti uzskata, ka imenes valsts pabalstam ir j b t m r t kam. LM izstr d ja 3 iesp jamos pabalsta att st bas scen rijus, kas tika prezent ti ikgad j s sarun s ar LPS.

emot v r MK 19.11.2010. s des protokoll mumu, ar kuru imenes valsts pabalstam paredz tie valsts budžeta l dzek i 2011.gad tika samazin ti par 11,2 milj. Ls, un uzdevumu Labkl j bas ministrijai sagatavot priekšlikumus izmai m imenes valsts pabalsta sist m , sagatavota „**Konceptija par imenes valsts pabalsta sist mu laika period no 2011.gada l dz 2012.gadam**”, kur iek auti 6 izmai u iesp jamie varianti. Konceptijas projektu pl nots apspriest NTSP 03.02.2011. s d un iesniegt Valsts kancelej l dz 15.02.2011. NTSP Soci l s droš bas apakšpadome neatbalsta izmai as imenes valsts pabalsta pieš iršanas nosac jumos. Konceptijas izskat šana MK k pas kums iek auta ar Vald bas r c bas pl na projekt .

01.04. st j s sp k **MK 30.03.2010. noteikumi Nr.299 „Noteikumi par imenes vai atseviš i dz vojošas personas atz šanu par tr c gu”**, nosakot, ka noteikumi b s sp k l dz 2011.gada 31.decembrim. Noteikumi pagarin ja periodu, uz k du pieš ir tr c gas imenes (personas) statusu: uz 6 vai 12 m nešiem l dzšin jo attiec gi 3 vai 6 m nešu viet . Pagarinot periodu, uz k du pieš irams tr c gas imenes (personas) statuss, atbilstoši pagarin s periods, uz k du pieš irams GMI pabalsts.

2010.gad **GMI l menis** netika p rskat ts. Tas ar 2011.gad paliek 40 Ls apm r pieaugušai personai un 45 Ls apm r b rnam.

Ar 2011.gada 1.janv ri st j s sp k **21.12.2010. groz jumi MK noteikumos Nr.299**, ar kuriem, atbilstoši MK 19.11.2010. s des l mumam saist b ar 2011.gada valsts budžet stenojamiem fisk l s konsolid cijas pas kumiem

- ien kumu robeža tr c gas personas statusa ieg šanai 2011. un 2012. gad tika noteikta zem ka - 90 Ls (noteikumi paredz 50 % no minim l s m neša darba algas, l dz ar to 2011.gad robežai bija j b t 100 Ls);

- tika pagarin ts noteikumu darb bas termi š l dz 2012.gadam (ieskaitot);

- tika skaidri noteiktas sociālā dienesta tiesības pārvērtēt personas atbilstību tādām kategorijām (personas) statusam, ja uzlabojas imenes (personas) materiālā situācija;
- atcelts nosacījums par imenes (personas) vienīgā automobiļa pašmērķa atrašanās laiku, ko piemēro vērētajam pretendenta atbilstību tādām kategorijām (personas) statusam, u.c.

Publiskās Privāts Partnerības principa ietvaros izstrādātais **projekts „Finanšu un ekonomiskā pamatojuma izstrāde VPP projektam „Jaunu kuģu būvniecība, esošās infrastruktūras sakārtošana un apsaimniekošana sociālās aprūpes centrā „Šī””** prezentēts Finanšu ministrijai. Tā ieviešana atlikta sakarā ar neiespējamību ieguldīt nepieciešamos finanšu resursus no valsts puses.

Projekta tīklā virzība ir apturēta uz nenoteiktu laiku, jo saskaņā ar Deklarāciju par Valda Dombrovskas vadītā Ministru kabineta iecerēto darbu 12.15.apakšpunktu, paredzēts veikt sarunas ar starptautiskajiem aizdevējiem par publiskās un privāts partnerības projektu īstenošanas iespējamību vispār.

Tika stenots LM apstiprinātais **„Plāns valsts finansu sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu optimizācijai samazinātā finansējuma apstākļos 2010. – 2012. gadam”**. Līdz 2011.gada aprīlim paredzēts aktualizēt plānu, precizējot esošos un nosakot jaunus uzdevumus.

2010.gadā saskaņā ar 18.12.2009. noslēgtajiem valsts pārvaldes deleģēto uzdevumu veikšanas līgumiem nodrošinātā **uzraudzība par Latvijas Nedzirdgo savienības (LNS), Latvijas Neredzgo biedrības (LNB) un Latvijas Bērnu fonda (LBF) sniegtajiem valsts finansējumiem** (LNS, LNB - tīfrotehnikas un surdotehnikas pakalpojumi; LBF - sociālā rehabilitācija bērniem, kuri cietuši no vardarbības).

Sadarbībā ar LNS, LNB un LBF, regulāri izvērtējot piedāvājuma atbilstību pieprasījumam pēc pakalpojumiem, veikti grozījumi noslēgtajos līgumos, lai sekmētu pakalpojumu pieejamību.

Lai pilnveidotu valsts pārvaldes deleģēto funkciju izpildes uzraudzību, veikta kompleksā pārbaude par deleģēto funkciju izpildi, nodrošinot tehniskos palīgdzekus. 2011.gadā kompleksā pārbaudes plānots turpināt.

2011.gada pirmajā pusgadā plānotas diskusijas par iespējamo deleģēt nevalstiskajam sektoram surdotulka pakalpojuma sniegšanu (Invaliditātes likuma 12.pants).

Informācija par paveikto 2011.gadā

Februārī un martā notika metodiskās sanāksmes visu pašvaldību sociālajiem dienestiem, kurās cita starpā izskatīti problēmjautājumi par dienestu darbības sociālās palīdzības piešķiršanas procesa un iespējamajiem izmaiņiem sociālās palīdzības pabalstu sistēmā.

Reizi mēnesī sagatavota operatīvā informācija par sociālās palīdzības jautājumiem, tādējādi nodrošinot regulāru pašvaldību uzraudzību.

Jūnijā Koalīcijas partiju Sadarbības padomes darba grupai par Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda jautājumiem nosūtītajā LM sagatavotajā **informatīvajā ziņojumā par Sociālās drošības tīkla stratēģijas darbību** ierosināts, sākot no 2012.gada Stratēģijas pasākumos vairs neiekļaut valsts budžeta atbalstu pašvaldībām pabalsta garantēšanai minimālā ienākumu līmeņa nodrošināšanai (turpmāk – GMI pabalsts) un dzīvokļa pabalsta nodrošināšanai.

MK 08.11.2011. sēdē (prot.Nr.66 26.§ 2.1.apakšpunkts) nolemts turpināt valsts budžeta līdzfinansējumu pašvaldībām GMI pabalsta nodrošināšanai – par periodu līdz 2012. gada 31.decembrim un dzīvokļa pabalsta nodrošināšanai - par periodu līdz 2012.gada 30.aprīlim.

Lēmums par Sociālās drošības tīkla stratēģijas 2012.gadā iekļaujamiem pasākumiem bez MK 08.11.2011. sēdes pieņemts ar MK 04.11.2011. sēdē (prot. Nr. 63 5.§).

15.02. Valsts kanceleijā iesniegta **„Konceptija par imenes valsts pabalsta sistēmu laika periodā no 2011.gada līdz 2012.gadam”**, kurā iekļauti 6 izmaiņu iespējamie varianti. Konceptijas tīklā virzība apturēta, jo rasts risinājums imenes valsts pabalsta finansēšanai no valsts budžeta ar 2011.gada 2.pusgadā.

MK 04.11.2011. sēdē izskatīts jautājums „Par ministriju un citu centrālo valsts iestāžu papildu līdzekļu pieprasījumiem 2012.-2014.gadam” (prot. Nr.63 4.§, 20.punkts) uzdeva Labklājības ministrija līdz 01.07.2012. iesniegt jaunus priekšlikumus imenes valsts pabalsta reformas īstenošanai.

Ar 2011.gada 1.janvāri spēkā 21.12.2010. **grozījumi MK noteikumos Nr.299**, ar kuriem, atbilstoši MK 19.11.2010. sēdes lēmumam saistībā ar 2011.gada valsts budžeta stenojumiem fiskālās konsolidācijas pasākumiem:

- ienākumu robežtācīgās personas statusa iegūšanai 2011. un 2012. gadā tika noteikta zemāka - 90 Ls (noteikumi paredz 50 % no minimālās mēnešās darba algas, līdz ar to 2011.gadā robežtācīgajiem bija jābūt 100 Ls);

- līdz 2012.gada beigām tika pagarināts termiņš, līdz kuram tādām kategorijām (personas) ienākumu līmeni fiksē 90 Ls robežs, neatkarīgi no minimālās algas izmaiņām;

- tika skaidri noteiktas sociālā dienesta tiesības pārvērtēt personas atbilstību tādām kategorijām (personas) statusam, ja uzlabojas imenes (personas) materiālā situācija;

- atcelts nosacījums par imenes (personas) vienīgā automobiļa pašmērķa atrašanās laiku, ko piemēro vērētajam pretendenta atbilstību tādām kategorijām (personas) statusam, u.c.

emot v r LM un Valsts kontroles fiks t s, pašvald bu un iedz vot ju s dz b s nor d t s soci l s pal dz bas sist mas funkcjon šanas probl mas, k ar valsts budžeta konsolid cijai noteiktos uzdevumus, pašvald bu soci l s pal dz bas pabalstu sist m tika paredz ts no 2012.gada realiz t reformas, sniedzot pašvald b m liel ku br v bu un atbild bu efekt v ko soci l s pal dz bas atbalsta meh nismu un izmaksas veidu noteikšan un aizst jot GMI pabalstu ar citiem pašvald bu soci l s pal dz bas pabalstiem.

2011.gad izstr d ti attiec gi **groz jumi Soci lo pakalpojumu un soci l s pal dz bas likum** , kurus pirms ofici las t l k s virz bas l dz bija paredz ts saska ot ar Latvijas Pašvald bu savien bu (turpm k – LPS) un nevalstiskaj m organiz cij m - Latvijas Lielo pils tu asoci ciju, Latvijas Profesion lo soci lo un apr pes darbinieku asoci ciju, Soci lo darbinieku biedr bu. Kaut ar groz jumi kopum neguva LPS un pašvald bu atbalstu, atseviš as to normas tika iestr d tas groz jumu projekt Soci lo pakalpojumu un soci l s pal dz bas likum , kas 21.11.2011. iesniegts MK iek aušanai budžeta likumu paket . Saeim 15.12.2011. pie emt likuma redakcija paredz prec z ku regul jumu l dz darb pas kumu noteikšan , stingr kus nosac jumus soci l s pal dz bas sa m jiem, k ar atvieglo soci lajiem dienestiem r c bu situ cij s, kad main s soci l s pal dz bas sa m ja situ cija.

Ar LM 18.05.2011. r kojumu Nr.34 2011.-2013.gadam **aktualiz ts „Pl ns valsts finans to soci l s apr pes un soci l s rehabilit cijas pakalpojumu optimiz cijai samazin ta finans juma apst k os 2010. – 2012. gadam”**, nosakot ar jaunus uzdevumus (t.sk., ar 10.06.2011. r kojumu Nr.39).

Notiek darbs pie pl na k rt j s aktualiz šanas, jo daudzi pas kumi ir izpild ti, bet citi ir zaud juši aktualit ti.

Lai pilnveidotu dele to valsts p rvaldes dele to funkciju izpildes uzraudz bu, jau 2010.gad uzs ktas kompleks s p rbaudes par dele to funkciju izpildi. 2011.gad veikta kompleks p rbaude Latvijas B rnu fond (turpm k – LBF). P rbaudes rezult t sagatavots zi ojums ar ieteikumiem turpm k s darb bas pilnveidei, nodrošinot soci l s rehabilit cijas pakalpojumu no vardarb bas cietušajiem b rniem.

Vienlaikus, 18.12.2009. nosl gto valsts p rvaldes dele to uzdevumu veikšanas l gumu (ar Latvijas Nedzird go savien bu un Latvijas Neredz go biedr bu par tiftotehnikas un surdotehnikas pakalpojumu nodrošin šanu un ar LBF par soci l s rehabilit cijas pakalpojumu nodrošin šanu b rniem, kuri cietuši no vardarb bas) ietvaros, regul ri tiek izv rt ts piepras jums p c min tajiem pakalpojumiem un iesp jas pakalpojumu sniegšanai, un, vajadz bas gad jum , tiek veikti groz jumi nosl gtajos l gumos, lai sekm tu valsts finans to pakalpojumu pieejam bu.

2011.gada j lij veiktie **groz jumi Invalidit tes likum** (likuma 13.pants) dele surdotulka pakalpojuma sniegšanas funkciju Latvijas Nedzird go savien bai. **MK 23.08.2011. pie ma noteikumus Nr. 658 „Surdotulka pakalpojuma sniegšanas k rt ba izgl t bas programmu apguvei”**. Pakalpojums uzs kts ar 01.09.2011.

Priorit te: B RNA PILNV RT GAI ATT ST BAI LABV L GA VIDE - IMENE

Inform cija par paveikto 2010.gad

Izstr d ti un Valsts b rnu ties bu aizsardz bas inspekcijas (VBTAI) m jas lap ievietoti **metodiskie ieteikumi b ri ties m:**

- metodiskie ieteikumi b ri ties m un pašvald bu soci lajiem dienestiem par b ri tiesas un soci l darba speci lista darbam ar imeni un citu speci listu sadarb bu;
- par MK 22.12.2009. noteikumu Nr.1536 „Par rpus imenes apr pes samaksas k rt bu un apm ru” piem rošanu aizbildn bas gad jumos. Papildus inform cija b ri ties m (t.sk. min taj jaut jum) sniegta b ri tiesu priekšs d t ju zin šanu pilnveides semin ros;
- par b rna ievietošanu audžu imen , par lietu re istr u un lietu re istr cijas žurn lu iek rtošanu;
- par apr pes un aizg d bas ties bu at emšanu un atjaunošanu;
- par laul to atz šanu par adopt t jiem;
- par l mumu un s des protokolu izstr di;
- par instit cij u inform šanu par b ri tiesas pie emtajiem l mumiem;

k ar **metodiskie ieteikumi speci listiem, kuri risina b rnu ties bu jaut jumus**, par b rniem, kuru vec ki aizbraukuši uz rzem m.

Noorganiz ti 99 **izgl tojoši pas kumi** valsts, pašvald bu un nevalstisko organiz cij u speci listiem b rnu ties bu aizsardz bas jom ; **semin rs b rnu rpus imenes apr pes iest žu vad t jiem** par b rnu ties bu iev rošanas padzi in to p rbauzu procesu (41 dal bnieks); iedz vot jiem, valsts un pašvald bu iest žu un citu instit cij u speci listiem b rnu ties bu aizsardz bas un b ri tiesu darb bas jom sniegtas 6198 **konsult cijas**.

Ties bu aktu l men princips, ka b rnu var ievietot b rnu apr pes iest d tikai tad, ja nav iesp jama vi a apr pes nodrošin šana pie aizbild a vai audžu imen , ir jau nostiprin ts B ri tiesu likum (sp k no 01.01.2007.). VBTAI, veicot p rbaudes gan b rnu apr pes iest d s gan b ri ties s (priorit ri taj s, kur l dz šim konstat ts v j ks darbs vai kur s p rbaudes nav bijušas ilg ku laiku) akcent jaut jum u par to, vai b rna rpus imenes apr pes veids ir izv l ts visatbilstoš kais b rna interes m.

2010.gad bija pl notas **p rbaudes 106 b ri ties s**, veiktas 115; p rbaud tas 2978 b ri tiesu lietved b esoš s lietas. P rbauzu laik b ri ties m sniegta metodisk pal dz ba atseviš os b ri tiesas darb bas jaut jumos, tostarp par nepieciešam bu bez vec ku g d bas palikušu b rnu rpus imenes apr pi priorit ri nodrošin t imenisk vid , ja vien tas b rna vesel bas st vok a vai citu b tisku

apstākū ierīstības.

Veiktas 309 bērnu tiesību ieviešanas pārbaudes un 63 personas lietu pārbaudes rpus imenes aprēķināšana (kopējā pārbaudītās 1026 bērnu personas lietas).

Audzūme u apmēcību programmu apguvušas 116 jaunas audzūme nes.

Uz 01.01.2011. **audzūme nes statuss** pieširts kopš 515 audzūme nēm, no tām 359 audzūme nēs **ievietoti** 866 **bērni** (156 audzūme nēs nav ievietoti bērni: 37 imenes uz laiku bērniem neuzņem, bet 119 imenes gaida, kad ievietos kādu bērnu). Salīdzinājums: 01.01.2010. - 416 audzūme nes, kur s bija ievietoti 672 bērni.

LM un VBTAI funkciju optimizācijas rezultātā **bērni tiesu darbības uzraudzības un audzūme u kustības veicināšanas funkcija** nodota VBTAI, kas jau līdz tam veica pārbaudes par bērnu tiesību ieviešanu bērnu aprēķināšanā. Tādējādi tagad VBTAI ir iespēja kompleksī veikt uzraudzību par to, vai bērni aprēķināšanā tiešām tiek ievietoti tikai tad, ka nav izdevies atrast piemērotu audzūme ni.

Apmeklētās 155 audzūme u dzīvības, sniegti ieteikumi audzūme nēm un pašvaldību darbiniekiem bez vecāku gādības palikušo bērnu tiesību un interešu nodrošināšanai.

LM un VBTAI līdzdarbojas IEM **projekts „Nepilngadīgo personu atbalsta informācijas sistēma”**, kas vērstas uz institūciju savstarpīgo sadarbību un informācijas apmaiņu, lai mazinātu iespējamās riskus un vardarbības sekas bērnu tiesību aizsardzībā. Projekts plānots līdz 2012. gadam.

Valsts programmas bērnu un imenes stāvokļa uzlabošanai 2010. gadam ietvaros organizētas un vadītas speciālistu apmēcības par vardarbības imēnā aspektiem un starpsektorālā sadarbību. Piedalījušies 1090 speciālisti, tajā skaitā 547 sociālie darbinieki, 335 bērni tiesu darbinieki, 141 policijas darbinieki, 28 tiesu sistēmas darbinieki un 39 izglītības darbinieki.

VBTAI aktivitātes bērnu tiesību aizsardzības jautājumos 2010. gadā: nodrošināti 38 informatīvie semināri, 60 radošās darbnīcas, 77 konsultatīvo dienu izbraukumi, 40 fokusgrupu diskusijas, 9 bērnu drošības dienas, kā arī 5 bērnu un pusaudžu uzticības tīkla akcijas.

Valsts programmas bērnu un imenes stāvokļa uzlabošanai 2010. gadam ietvaros nodrošināts raidlaiks ēturu reklāmu klipam, lai sekmētu audzūme u kustības attīstību, izvietojot Latvijas Televīzijas 1. kanāla laika posmā no š.g. 06.08. līdz 06.09., kā arī izveidotas trīs sociālais reklāmas videofilmas par adopcijas jautājumiem.

Organizēta 22.09.2010. publiskā diskusija par pamatnostādņu projektu “imenes valsts politikas pamatnostādnes 2011. – 2017. gadam” iekārtā jautājumiem.

Lai veicinātu vecāku izpratni un atbildību par bērnu drošību, VBTAI ir izveidojusi pastāvīgo darba grupu par bērnu drošību, kuras dalībnieki ir Labklājības ministrija, Izglītības un zinātnes ministrija, Veselības ministrija, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests, Valsts policijas Bērnu likumpārbaudes pumu profilakses nodaļa, Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests, Valsts izglītības satura centra Interesu izglītības un tīklizglītības departaments, VSIA „Bērnu klāstītājs universitātes slimnīcā” un Rīgas Stradiņa universitāte.

Informācija par paveikto 2011. gadā

Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcija (turpmāk – VBTAI) ne retāk kā divas reizes gadā veic bērnu tiesību ieviešanas un personas lietu pārbaudes bērnu rpus imenes aprēķināšanā, pamatojoties uz pārbaudes rezultātiem inspekcija vajadzības gadījumā iesaistās katrā individuālā gadījumā risināšanā, sadarbībā ar bērniem, sociālajiem dienestiem. **2011. gadā veiktas 78** bērnu tiesību ieviešanas pārbaudes bērnu rpus imenes aprēķināšanā un sociālais aprēķināšanas centrs, **56** bērnu personas lietu pārbaudes, kopumā izskatītas **1137** bērnu personas lietas.

VBTAI organizēja **57** konsultatīvās dienas pašvaldībās, kuru ietvaros sniedza konsultācijas **388** speciālistiem un **78** iedzīvotājiem par bērnu tiesību un interešu aizsardzības jautājumiem.

Noorganizētas **341** sanāksmes, tikšanās, darba grupas un diskusijas valsts, pašvaldību un nevalstisko organizāciju speciālistiem bērnu tiesību aizsardzības jomā, kā arī dalība 131 citu organizāciju organizācijās sanāksmēs un tikšanās.

Noorganizēti 25 semināri (**603** dalībnieki) bērnu rpus imenes aprēķināšanu vadītājiem par bērnu tiesību ieviešanas padziņināto pārbaudes procesu.

Iedzīvotājiem, valsts un pašvaldību iestādēm un citu institūciju speciālistiem bērnu tiesību aizsardzības jomā sniegtas **2835** konsultācijas.

VBTAI 2011. gada veikusi 132 **pārbaudes bērni tiesības**, pārbaudot 1941 bērni tiesu lietvedības esošās lietas. Tostarp, pārbaudot lietas par bērnu ievietošanu ilgstošās sociālais aprēķināšanas un sociālais rehabilitācijas iestādēs, pašvērtēšanas apstākļos, vai izvērtēšanas iespēja nodrošināt imēniskās aprēķināšanu bērnam. 2011. gada **semināros bērni tiesu priekšdēļiem** visos Latvijas reģionos aktualizēti jautājumi par bērni tiesu darba pilnveidošanu audzūme u jautājumos.

Apmēcības 118 potenciālais audzūme nes, apmēcības 20 audzūme u pašpalīdzības grupu vadītāji no visiem Latvijas reģioniem.

Sniegtas 2400 **psihologa konsultācijas**, nodrošināta 14 audzūme u atbalsta grupu darbība visos Latvijas reģionos.

LM un VBTAI dal ba Iekšlietu ministrijas projekt „Nepilngad go personu atbalsta inform cijas sist ma”, kas v rstis uz instit ciju savstarp jo sadarb bu un inform cijas apmai u, lai mazin tu iesp jamos riskus un vardarb bas sekas b rnu ties bu aizsardz b . Projekts pl nots l dz 2012.gada apr lim.

VBTAI nodrošin jusi 49 radoš s darbn cas b rniem, 26 radoš s darbn cas, 20 izgl tojošus semin rus speci listiem. K ar 4 re ion las konferences gan b rniem, gan speci listiem un 4 B rnu un pusaudžu uztic bas t lru a akcijas.

Noorganiz ti 4 semin ri audžu ime u zin šanu pilnveidošanai.

Priorit te: VIRZ BA UZ PERSONU AR INVALIDIT TI CILV KTIES BU UN PAMATBR V BU IEV ROŠANU UN INVALIDIT TES IZRAIS TO SEKU MAZIN ŠANU

Inform cija par paveikto 2010.gad

20.05. Saeim pie emts **Invalidit tes likums**, kas st j s sp k ar 2011.gada 1.janv ri

Invalidit tes likuma ieviešanai pie emti š di **MK noteikumi**:

- 1) "Invalidit ti aplicinoša dokumenta paraugs, t izsniegšanas un uzskaites k rt ba" (MK 21.12.2010. not. Nr.1169)
- 2) "Atbalsta m jok a piel gošanas person m ar invalidit ti sa emšanas nosac jumi un sa emšanas k rt ba" (MK 21.12.2010. not. Nr.1170)
- 3) "Noteikumi par personai ar prognoz jamu invalidit ti priorit ri sniedzamo invalidit tes riska mazin šanai paredz to pakalpojumu veidiem, apjomu, sa emšanas nosac jumiem un sa emšanas k rt bu" (MK 28.12.2010. not. Nr.1207)
- 4) "Psihologa pakalpojuma personai l dz 18 gadiem, kurai pirmreiz ji noteikta invalidit te un kura dz vo imen , k ar t s likumiskajam p rst vim apjoms un pakalpojuma sa emšanas k rt ba" (MK 28.12.2010. not. Nr.1208)
- 5) "Prognoz jamas invalidit tes, invalidit tes un darbsp ju zaud juma noteikšanas krit riji, termi i un k rt ba" (MK 28.12.2010. not. Nr.1209)
- 6) "Groz jumi Ministru kabineta 2008.gada 10.marta noteikumos Nr.166 "Noteikumi par akt vo nodarbin t bas pas kumu un prevent vo bezdarba samazin šanas pas kumu organiz šanas un finans šanas k rt bu un pas kumu stenot ju izv les principiem" (MK 28.12.2010. not. Nr.1223)
- 7) „Groz jumi Ministru kabineta 2008.gada 22.decembra noteikumos Nr.1066 „Noteikumi par darb bas programmas „Cilv kresursi un nodarbin t ba” papildin juma 1.4.1.1.1.apakšaktivit ti „Kompleksi atbalsta pas kumi iedz vot ju integr šanai darba tirg ”” (MK 28.12.2010. not. Nr.1224)

V l pl noti MK noteikumi par daž d m m r a grup m dom tiem asistentu un surdotulku pakalpojumiem un groz jumi citos esošajos noteikumos, lai tie tehniski saskan tu ar Invalidit tes likumu.

28.01. ratific ta **ANO Konvencija „Par personu ar invalidit ti ties b m”**. ANO ener lsekretari t konvencijas ratifik cijas dokumenti depon ti 01.03., konvencija st j s sp k 31.03.

Saska ar ANO Konvencijas „Par personu ar invalidit ti ties b m” stenošanas pas kumu pl nu 2010.-2012.gadam” (apstiprin ts ar Ministru kabineta 2009.gada 12.oktobra r kojumu Nr.693) uzs kts stenot vair kus **pas kumus Konvencijas ieviešanai**:

- 1) ar 01.03. LM r kojumu izveidota darba grupa „Civillikuma imenes ties bu da as aktualiz cijas nepieciešam bas izv rt šanai”, kuras uzdevums ir izv rt t nepieciešam bu aktualiz t Civillikuma imenes ties bu da u un 18.08.2010. pie emts l mums par groz jumu normat vajos aktos izstr des nepieciešam bu. Par pie emto l mumu 19.09.2010. inform ta TM.
- 2) ar 01.03. LM r kojumu izveidota darba grupa diskrimin cijas nov ršanas likuma izstr des nepieciešam bas izv rt šanai, kuras uzdevums izv rt t nepieciešam bu visus ar diskrimin ciju saist tos jaut jumus regul t vien likum un 21.10.2010. pie emts l mums par nepieciešam bu veikt groz jumus Invalidit tes likum , nosakot diskrimin cijas aizliegumu uz invalidit tes pamata. Pas kums iek auts Vald bas r c bas pl na projekt ar termi u likumprojekta atbalst šanai MK – 2012.gada beigās.
- 3) 28.10.2010. pie emti „Groz jumi Pat r t ju ties bu aizsardz bas likum ” (sp k ar 01.01.2011.), kas nosaka vienl dz gas attieksmes principu pret person m ar invalidit ti pat r t ju ties bu jom ;
- 4) ar 29.03. LM r kojumu izveidota darba grupa „Vides pieejam bas cilv kiem ar funkcion liem trauc jumiem probl mjaut jumu risin šanai”. Darba grupas dal bnieki – p rst vji no ministrij m, Latvijas Pašvald bu savien bas, Inval du un vi u draugu apvien bas "Apeirons", Latvijas Inval du biedr bas, Latvijas Neredz go biedr bas, Resursu centra cilv kiem ar gar giem trauc jumiem "Zelda", Latvijas Nedzird go savien bas, Latvijas asoci cijas "R pju b rns" un Latvijas Cilv ku ar paš m vajadz b m sadarb bas organiz cijas. 2011.gad darba grupa turpina darbu.
- 5) nozaru ministriju, soci lo partneru, biedr bu, kas p rst v personu ar invalidit ti intereses inform šana par ANO Konvencij „Par personu ar invalidit ti ties b m” noteiktaj m saist b m. Attiec g s m r a grupas tika inform tas, piedaloties augst k min taj s darba grup s, darba grup ANO Konvencijas „Par personu ar invalidit ti ties b m” stenošanas pamatnost d u izstr dei 2013.-2019.gadam” (skat. zem k), daž d s NVO r kotaj s san ksm s un semin ros, LM organiz taj s regul raj s san ksm s ar personu ar invalidit ti intereses p rst vošaj m organiz cij m un

ILNP san ksm s (san ksmju protokoli atrodami LM interneta m jas lap). Bez darba grup m, inform cija par jaut jumiem, kas saist ti ar ANO Konvencij noteikto saist bu stenošanu, sniegta v l papildus 22 daž d s san ksm s un semin ros.

03.06. ratific ts ANO Konvencijas „Par personu ar invalidit ti ties b m” Fakultat vas protokols.

Ar 01.03. LM r kojumu izveidota **darba grupa ANO Konvencijas „Par personu ar invalidit ti ties b m” stenošanas pamatnost d u izstr dei 2013.-2019.gadam**”, uzs kta priekšlikumu apkopošana. Darba grup piedal s p rst vji no ministrij m, Ties bsarga biroja, R gas domes, LDDK, LBAS, LPS, Inval du un vi u draugu apvien bas „Apeirons”, Latvijas Cilv ku ar paš m vajadz b m sadarb bas organiz cijas „Sustento”, biedr bas „R gas pils tas „R pju b rns””, Latvijas Sieviešu inval du asoci cijas „Aspazija”, Resursu centra cilv kiem ar gar giem trauc jumiem „Zelda”, biedr bas „Izgl t bas iniciat vu centrs”, Latvijas Nedzird go savien bas, sabiedrisk s organiz cijas cilv kiem ar intelektu l s att st bas trauc jumiem „Saule”, biedr bas „Latvijas Kust ba par neatkar gu dz vi”, Latvijas Inval du biedr bas un Latvijas Neredz go biedr bas. Darba grupai 2010.gad bija j apkopo probl mjaut jumi, kas attiecas uz Konvencij noteikto saist bu izpildi. Probl mu apkopojums tika ievietots LM m jas lap , dodot sabiedr bai iesp ju sniegt priekšlikumus probl mjaut jumu papildin šanai. Tika izplat ta preses rel ze par pamatnost d u izstr di un probl mjaut jumiem, kuri apskat mi m jas lap . Sabiedr bas atsauc ba bija neliela – tika iesniegti tikai 2 priekšlikumi. Probl mjaut jumi apkopot gal gaj variant un s kta to anal ze, kas turpin sies darba grupas san ksm s 2011.gad .

Akt vi stenota **sadarb ba ar NVO**, lai nodrošin tu personu ar invalidit ti iesaist šanu att st bas pl nošanas dokumentu un ties bu aktu projektu izstr d :

personu ar invalidit ti intereses p rst vošo biedr bu p rst vji piedal j s Invalidit tes likumprojekta un tam pak rtoto MK noteikumu projektu izstr d (skat. augst k), k ar augst k min taj s darba grup s, kuras izveidotas, lai nodrošin tu ANO Konvencijas „Par personu ar invalidit ti ties b m” stenošanas pas kumu pl na 2010.-2012.gadam attiec go uzdevumu izpildi un darba grup ANO Konvencijas „Par personu ar invalidit ti ties b m” stenošanas pamatnost d u izstr dei 2013.-2019.gadam”. Diskusijas ar personu ar invalidit ti p rst vošo nevalstisko organiz ciju p rst vjiem par Invalidit tes likumprojektu un tam pak rtotajiem normat vajiem aktiem notika ar 4 NVO r kotajos semin ros, 2 LM tikšan s ar NVO, k ar Saeimas Soci lo un darba lietu komisijas s d s, kur s piedal j s NVO. Visakt v k sadarb ba notika ar Latvijas Cilv ku ar paš m vajadz b m sadarb bas organiz ciju „Sustento”, Inval du un vi u draugu apvien bu „Apeirons”, Resursu centru cilv kiem ar gar giem trauc jumiem „Zelda”, Latvijas Nedzird go savien bu, biedr bu „Latvijas Kust ba par neatkar gu dz vi” un Latvijas Neredz go biedr bu.

Inform cija par paveikto 2011.gad

Turpin j s darbs pie likum noteikto **jauno pakalpojumu ieviešanas**, kas tika veikts saska ar MK rk rtas s d 28.03.2011. (prot.Nr.19. 2.§, 17.punkts) un 01.11.2011. s d (prot. Nr.62 57.§, 3.punkts) skat to jaut jumu par valsts budžeta b zes izdevumiem 2012.-2014.gadam un paredz ja Invalidit tes likum pl noto jauno pakalpojumu ieviešanu atlikt.

Likumprojekts „Groz jumi Invalidit tes likum ” (127/Lp11) tika iesniegts Saeim , ta u Saeima likumprojektu iz ma no 2012.gada budžeta paketes un 09.02.2012. noraid ja, t d j di ir sp k likum noteiktie pakalpojumu ieviešanas termi i.

Pie emts likumprojekts "**Groz jumi Invalidit tes likum ”** (08.07.2011. likums), lai surdotulka izgl t bas programmas apguvei pakalpojuma sniegšanas funkciju dele tu Latvijas Nedzird go savien bai.

Jaut jums par jauno pakalpojumu ieviešanu ietverts debat s par 2013.gada budžetu.

2011.gad pie emti š di **MK noteikumi**:

1) "Noteikumi par individu lo rehabilit cijas pl nu personai ar prognoz jamu invalidit ti un personai ar invalidit ti" (MK 04.01.2011. not. Nr.9),

2) jauns "Vesel bas un darb sp ju ekspert zes rstu valsts komisijas nolikums" (MK 26.04.2011. not. Nr.315),

3) "Surdotulka pakalpojuma sniegšanas k rt ba izgl t bas programmas apguvei" (MK 23.08.2011. not. Nr.658);

tehniski groz jumi, lai noteikumi saskan tu ar Invalidit tes likumu:

4) groz jumi MK 31.03.2009. noteikumos Nr.279 „Noteikumi par k rt bu, k d personas sa em soci l s rehabilit cijas pakalpojumu soci l s rehabilit cijas instit cij s, un pras b m soci l s rehabilit cijas pakalpojumu sniedz jiem” (MK 17.05.2011. not. Nr.375),

5) jauni noteikumi par profesion l s rehabilit cijas pakalpojumiem MK 10.02.2009. noteikumu Nr.120 "K rt ba, k d personas sa em profesion l s rehabilit cijas pakalpojumu" viet (MK 17.04.2012. not. Nr.271).

Sagatavotas iestr des n kotn pl notajiem likum noteiktajiem daž d m m r a grup m paredz tajiem asistentu un surdotulku pakalpojumiem.

Dal ba pas kumos, kuros tiek inform tas noteikumu ieviešan iesaist to speci listu asoci cijas.

Izveidota **darba grupa „Vides pieejam bas cilv kiem ar funkcion liem trauc jumiem probl mjaut jumu risin šanai”**. Darba grupas dal bnieki – p rst vji no ministrij m, Latvijas Pašvald bu savien bas, Inval du un vi u draugu apvien bas "Apeirons", Latvijas Inval du biedr bas, Latvijas Neredz go biedr bas, Resursu centra cilv kiem ar gar giem trauc jumiem "Zelda", Latvijas Nedzird go savien bas, Latvijas asoci cijas "R pju b rns" un Latvijas Cilv ku ar paš m vajadz b m sadarb bas organiz cijas. 2011.gad darba grupas san ksmes nav notikušas, kas

saist ts ar citu uzdevumu priorit ru izpildi un ierobežotiem cilv kresursiem (divi speci listi izbeidza darba attiec bas ar LM, otr s mart dev s pirmsdzemd bu atva in jum , amata vietas tika aizpild tas pak peniski ar jauniem speci listiem, kas v l nav uzkr juši zin šanas specifisku jaut jumu patst v gai virz bai). Darba grupas darbu paredz ts atjaunot 2012.gad un apvienot ar ES fondu Tehnisk s pal dz bas projekta Nr. VSID/TP/CFLA/08/14/004 „Eiropas Savien bas fondu administr šana Labkl j bas ministrij 2007.-2013.gada pl nošanas period ” ietvaros stenotaj m aktivit t m vides pieejam bas jom . Izveidota **darba grupa konceptu la risin juma diskrimin cijas aizliegumam uz invalidit tes pamata izstr dei** (29.03.2011. LM r k.21). emot v r ierobežotos cilv kresursus, to rot ciju un darbu apjomu Vienl dz gu iesp ju politikas noda , risin juma izstr de nav uz s kta. Notiks 2012.gad . Izveidota **darba grupa darba grupa priekšlikumu izstr dei par personu ar invalidit ti nodarbin t bas veicin šanu** (29.03.2011. LM r k. 22). Sagatavots probl mu apkopojums, notikušas diskusijas ILNP (03.03.2011., 14.12.2011.). Tiks turpin ts 2012.gad , paredz ts sagatavot informat vu zi ojumu par darba grupas secin jumiem un priekšlikumiem.

Inform cija par jaut jumiem, kas saist ti ar ANO Konvencij noteikto saist bu stenošanu, sniegta daž d s san ksm s un semin ros.

2011.gad notikušas **septi as darba grupas ANO Konvencijas „Par personu ar invalidit ti ties b m” stenošanas pamatnost d u izstr dei 2013.-2019.gadam” san ksmes** (02.02. – izgl t ba, 14.04. - vesel ba, 29.06. – diskrimin cija un ties bu aizsardz ba, 03.08. - vides un inform cijas pieejam ba, 23.09. - soci lo pakalpojumu pieejam ba un soci lais nodrošin jums, 14.10. - politisk l dzdal ba, kult ras un sporta pas kumu pieejam ba, statistikas datu v kšana un apkopošana, 10.11. - darbs un nodarbin t ba), kur pan kta vienošan s par pamatnost dn s iek aujamajiem probl mjaut jumiem.

Personu ar invalidit ti intereses p rst vošo biedr bu p rst vji piedal j s iepriekš min taj s darba grup s, kuras izveidotas, lai nodrošin tu ANO Konvencijas „Par personu ar invalidit ti ties b m” stenošanas pas kumu pl na 2010.-2012.gadam attiec go uzdevumu izpildi un darba grup ANO Konvencijas „Par personu ar invalidit ti ties b m” stenošanas pamatnost d u izstr dei 2013.-2019.gadam”.

Diskusijas ar personu ar invalidit ti p rst vošo nevalstisko organiz ciju p rst vjiem par aktu liem personu ar invalidit ti vienl dz gu iesp ju jaut jumiem, k ar par ANO Konvencijas par personu ar invalidit ti ties b m ieviešanu notikušas Inval du lietu nacion l s padomes s žu ietvaros (03.03., 29.06. un 14.12.).

Sadarb ba ar NVO notikusi, ar piedaloties diskusij s un sniedzot prezent cijas par tiesisko regul jumu, ANO Konvencijas par personu ar invalidit ti ties b m ieviešanas progresu daž dos NVO r kotos pas kumos, san ksm s LM.

Cieša sadarb ba notikusi ar Latvijas Nedzird go savien bu saist b ar groz jumiem Invalidit tes likum , ar kuriem šai organiz cijai tika dele ta surdotulka pakalpojuma izgl t bas apguvei sniegšana, k ar saist to MK noteikumu izstr d .

Priorit te: LABKL J BAS NOZARES POLITIKU ATBALSTOŠA – PAPILDINOŠA UN M R TIEC GA EIROPAS SAVIEN BAS STRUKT RFONDU APGUVI

Inform cija par paveikto 2010.gad

LM p rzi esošo ES fondu aktivit šu stenošanai darba, soci lo pakalpojumu un soci l s pal dz bas un vienl dz gu iesp ju jom s 2010.gada valsts budžet bija pieejami **64,24 miljoni latu** (ieskaitot ar MK 16.02.2010. (prot. Nr.9 40 §), MK 23.02.2010. (prot. Nr.10 74. §) un 08.06.2010. (prot. Nr.30 52.§) pie emtajiem l mumiem pieš irto finans jumu). B tisk kie LM veikumi, lai nodrošin tu finanšu atbalsta pieejam bu:

- Sagatavots un MK 16.02.2010. s d izskat ts informat vais zi ojums „Par papildu finans juma nodrošin šanu akt vo nodarbin t bas pas kumu stenošanai”, uz k pamata pie emts l mums (MK 16.02.2010. prot. Nr.9, 40.§) par papildu finans jumu LM p rzi esošaj m darb bas programmas „Cilv kresursi un nodarbin t ba” aktivit t m akt vo nodarbin t bas pas kumu stenošanai 2010.gad .
- Sadarb b ar RAPLM un FM, sa emot starptautisko aizdev ju saska ojumu, nodrošin ta Soci l s droš bas t kla strat ij as pas kuma „Darba praktiz šanas ar stipendiju stenošana” finans šana, palielinot valsts budžeta apropi ciju par 13,1 milj. latu 2010.gad un sa emot at auju uz emties saist bas 4,6 milj. latu apm r , lai nodrošin tu p rejošo saist bu izpildi 2011.gad , stenojot pas kumu darb bas programmas „Cilv kresursi un nodarbin t ba” papildin juma 1.3.1.5.aktivit tes „Viet jo nodarbin t bas veicin šanas pas kumu pl nu ieviešanas atbalsts” pirm s k rtas projekta ietvaros (MK 27.04.2010. r k. Nr.238).
- Lai nodrošin tu pieš irt finans juma pieejam bu un apguvi, sagatavoti un MK apstiprin ti 5 darb bas programmas „Cilv kresursi un nodarbin t ba” papildin juma groz jumi, l darb bas programmas „Infrastrukt ra un pakalpojumi” papildin juma groz jums, 3 ES fondu aktivit šu stenošanas noteikumi (par 1.3.1.1.3.apakšaktivit tes „Bezdarbnieku un darba mekl t ju apm c ba” 3.k rtu – MK 23.02.2010. not. Nr.181, par 3.1.4.1.1.apakšaktivit ti „Infrastrukt ras pilnveidošana un zin tniski tehnisk s b zes nodrošin šana darbsp ju un funkcion lo trauc jumu izv rt šanai”- MK 16.03.2010. not. Nr.258, par 1.4.1.2.4.aktivit tes „Soci l s rehabilit cijas un instit cij m alternat vu soci l s apr pes pakalpojumu att st ba re ionos” 2.k rtu – MK 21.06.2010. not. Nr.540), MK apstiprin ti 42 MK noteikumu groz jumu projekti, izv rt ti 86 groz jumi ES fondu projektos.

2010.gad nodrošin ta **rezult tu sasniegšana** atbilstoši pl nošanas dokumentiem, nozares pl niem un atbilstoši pieejamajam un apg tajam finans jumam. Uz 31.12.2010. nodrošin ta atbalsta

sniegšana 170 t kst. person m, t.i. izn kuma r d t j i sasniegti 114% apm r pret nozares pl nu l dz 31.12.2010. un 103% apm r pret pl nošanas dokumentos noteikto m r i l dz 31.12.2013. Atbilstoši MK noteikumiem par aktivit šu stenošanu, nodrošin ts p rskata period pl notais atbalsts sist m m un infrastrukt rai.

2010.gad nodrošin ta **ES fondu finanšu apguve** atbilstoši pl notajam un atbilstoši pieejamajam valsts budžeta finans jumam:

- ESF nodrošin ti maks jumi, t.sk. atmaksas pamatbudžet 38,25 milj. latu apm r , kas ir 109% pret MK noteikto pl nu atmaks m 2010.gad (35 milj. latu) un 249% pret Sapašan s memorand ar EK/SVF noteikto finanšu apguves m r i (15,35 milj.);
- ERAF nodrošin ti maks jumi, t.sk. atmaksas pamatbudžet 2,60 milj. latu apm r , kas ir 104% pret MK noteikto pl nu atmaks m 2010.gad (2,50 milj. latu) un 214% pret Sapašan s memorand noteikto finanšu apguves m r i (1,22 milj.).

Inform cija par paveikto 2011.gad

LM p rzi esošo ES fondu aktivit šu stenošanai darba, soci lo pakalpojumu un soci l s pal dz bas un vienl dz gu iesp ju jom s 2011.gada valsts budžet pieejami aptuveni **50 miljoni latu**.

B tisk kie LM veikumi, lai nodrošin tu finanšu atbalsta pieejam bu:

- Uzraudz bas komitejas 15.06.2011. ESF apakškomitejas s d sniegta **inform cija par nepieciešamo papildu finans jumu akt v s darba tirgus politikas pas kumu stenošanai 2012.-2013.gad** , k rezult t FM sadarb b ar iesaist taj m pus m uzdots sagatavot un l dz 1.j lijam iesniegt MK pied v jumu finans juma p rdalei uz darb bas programmu (turpm k 1.DPP) „Cilv kresursi un nodarbin t ba”;
- P c 11.07.2011. Brisel notikušaj m LM un Eiropas Komisijas (turpm k – EK) p rst vju sarun m **pan kta vienošan s par papildu finans juma p rdali akt v s darba tirgus politikas pas kumu stenošanai 2012.-2013.gad** (*EK 01.09.2011. v stul (Ref.Areas(2011)931071) FM konceptu li saska oja akt v s darba tirgus politikas pas kumu ieviešanas nosac jumus un pas kumiem nepieciešamo ESF finans jumu 2012.-2013.gadam*);
- Sagatavots **LM informat vais zi ojums „Par papildu finans jumu akt v s darba tirgus politikas pas kumu stenošanai 2012.-2013.gad ”** (izskat ts MK 19.07.2011. s d), saska ar kuru FM sniegti priekšlikumi groz jumiem 1.DPP (MK 28.09.2011. r k. Nr.486) un atbilstošiem groz jumiem 1.DPP papildin jum (MK 02.11.2011. r k. Nr.574). Kopum akt v s darba tirgus politikas pas kumu stenošanai 2012.-2013.gad nodrošin ts papildu finans jums 37 milj. LVL apm r .

Lai nodrošin tu pieš irt finans juma pieejam bu un apguvi, sagatavoti un **MK apstiprin ti**:

- etri 1.DPP papildin juma groz jumi, k ar FM sniegti priekšlikumi 1. DPP un 1.DPP papildin juma groz jumam,
- divi ES fondu aktivit šu stenošanas noteikumi (MK 12.04.2011. not. Nr.292 par 1.4.1.2.4.apakšaktivit tes ”Soci l s rehabilit cijas un instit cij m alternat vu soci l s apr pes pakalpojumu att st ba re ionos” otr s k rtas otro apakšk rtas stenošanu un MK 27.12.2011. not. Nr.996 par 1.3.1.5.aktivit tes ”Viet jo nodarbin t bas veicin šanas pas kumu pl nu ieviešanas atbalsts” otro k rtas stenošanu),
- 32 MK noteikumu groz jumu projekti.

Izv rt ti 65 groz jumi ES fondu projektos.

2011.gad nodrošin ta rezult tu sasniegšana atbilstoši pl nošanas dokumentiem, nozares pl niem un atbilstoši ieguld tajam finans jumam un projektam ieviešanas gaitai. Uz 31.12.2011. nodrošin ta atbalsta sniegšana 274 917 person m, t.i., izn kuma r d t j i sasniegti 108% apm r pret nozares pl nu uz 31.12.2011. un 87% apm r pret pl nošanas dokumentos noteikto m r i l dz 31.12.2013. Atbilstoši MK noteikumiem par aktivit šu stenošanu nodrošin ts pl notais atbalsts pakalpojumu nodrošinoš m sist m m un infrastrukt rai.

2011.gad nodrošin ta ES fondu finanšu apguve atbilstoši pl notajam un atbilstoši pieejamajam valsts budžeta finans jumam:

- ESF nodrošin ti maks jumi, t.sk. atmaksas pamatbudžet 52,14 milj. latu apm r , kas ir 154% pret MK noteikto pl nu atmaks m 2011.gad (33,88 milj. latu) un 299% pret Sapašan s memorand ar EK un Nodomu v stul Starptautiskajam Val tas fondam noteikto finanšu apguves m r i (17,42 milj.) 2011.gad ;
- ERAF nodrošin ti maks jumi, t.sk. atmaksas pamatbudžet 2,83 milj. latu apm r , kas ir 114% pret MK noteikto pl nu atmaks m 2011.gad (2,47 milj. latu) un 213% pret Sapašan s memorand noteikto finanšu apguves m r i (1,33 milj. latu) 2011.gad .

* LM 18.12.2009. r kojums Nr.155 „Par Labkl j bas ministrijas politikas priorit t m 2010.-2013.gadam” un 01.12.2010. r kojums Nr.101 „Par Labkl j bas ministrijas politikas priorit t m 2010.-2014.gadam”

** Pamat l dz 01.01.2012. Atseviš iem pas kumiem – l dz 01.06.2012.

No nozaru struktūrvienību sniegtās informācijas sagatavoja
Z. Uzulis
FAD Sociālo politikas plānošanas un attīstības nodaļas
eksperte plānošanas jautājumos, t. 67021507